

GAZETA TRANSILVANIEI

PROPRIETARĂ: ASOCIAȚIUNEA „ASTRA” BRASOV
care de două ori pe săptămână prin îngrijirea
comitet de redacție.
Atelierile tipografiei „Astra” nr. 1102.
Pagini 4-6-8 lei 3.

STEAG RIDICAT LA
1838

GHLBARITIU ȘI SFINȚIT DE LUPTULE PURTATE SUB CUTELE LUI
DE ATĂȚIA URMAȘI, ÎN FRUNTE CU MUREȘENII

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BRASOV.

B-dul REGELE FERDINAND Nr. 12 Tt. 1513
Abonamentul anual lei: ...
Anunțuri și reclame după tarif.

Nr. 21 Inreg. Trib. Brașov S. II No. 6. II. 71/942

Miercuri 15 Martie 1944

Anul 107

Agnuria

de V. Branisce

Agnuria este un trib cu moravuri primitive, înapoiate. Populația acestei trib se situează pe plan spiritual în vecinătatea Bușmenilor — descendenții cei mai puri ai populației băștinașe africane, a Pigmeilor.

Bușmenii, nomazi din fire, sunt vânători vestiți. În timpurile vechi, când abunda vânatul, arcul și săgeata era singura lor îndeletnicire. În vremurile mai recente s'au adaptat și ei condițiilor schimbate de traiu.

Cu toată primitivitatea moravurilor, — îngroparea de viu a nou-născutului, dacă mama mai are un copil în vârstă fragedă, care nu se poate hrăni singur — Bușmenii cultivă și artele, în deosebi dansul, caracterizat printr'un tropot sălbatic de picioare. În nopți cu lună, în deosebi, după mese copioase, dansul Bușmenilor atinge culmi nebănuite de paroxism. Nici muzica nu o nesocotesc. Un instrument primitiv, format dintr'un arc, al cărui capăt este prins între dinți, vibrează fascinant sub mângâierile arcușului.

Mortul este îngropat împreună cu armele, unelte casnice și hrană.

În Africa centrală, la izvoarele Nilului, în regiunea tropicală unde se înalță piscuri semețe, ca vârful Kilimandjaro, în preajma lacului Tanganika s'a păstrat o civilizație primitivă, ce de abia s'a desprins din paleolitic. Acolo sunt autohtone fenomenele pe care am încercat să le schițez.

Când triburile acestea se simt jignite în interesele lor, câteva strigăte nearticulate ale conducătorului le pun în mișcare și dreptatea și-o fac singure, lovind cu pietre, cu ciomege, scuișând sau atacând cum le vine mai la îndemână. Dar atacurile lor se desfășoară într'o singură împrejurare: trebuie să fie mulți contra puțini.

Niciodată nu vom vedea ridicându-se din sânul lor un individ singuratic care, cu riscul propriei lui siguranțe, să înfrunte pericole, să-și primejduiască vieța pentru a-și afirma sentimente sau resentimente. Nu. Fenomenul acesta nu le este cunoscut. Toate reacțiile se produc în trib, în turmă, în haită. Și când li se pare că sunt încolțiți se risipesc ca potârnicile speriate de arma vânătorului. Biete păsări, ce numai târziu — când seara se lasă în lăstar, când miștea încropită de dogoarea soarelui răsună iar de țărâit de greieri, sau de alte vietăți minuscule renăscute odată cu asfințitul — își recapătă gânguritul. Atunci bat din aripi agitate și povestesc în limba lor și pe legea lor trăirile de peste zi.

Dar și lor ca și păsărilor e greu să le înțelegi glasul. Căci slova lor, ca și faptele, se înțelege și se citește pe de-a-îndăratele.

Un glas din Franța

de
Ion Colan

Poziția noastră a fost fixată: Ne pot fi indiferente diferitele sisteme de guvernare ale țărilor vecine, câtă vreme nu ni se impun și nouă straie ce nu ni se potrivesc. Fiindcă una este să-mi cumpăr cemi trebuie și când îmi trebuie și alta să mi se vândă cu sila marfă de care n'am nevoie. Or, astăzi, pe cât se pare, țara noastră nu se teme de o victorie a partenerilor europeni care, oricum, sunt înainte de toate europeni și apoi „victorioși”, ci de una asiatică.

Și țara noastră, și altele.

Iată, din Franța, prin „Gringolre” din 21 Ian. c. se mai ridică un glas, „un vechiu diplomat”, care vorbește despre „Les apprêts soviétiques”, despre această poftă de mâncare a Rusiei. Editorialul lui „Gringolre” e semnat de „un anclen diplomat” și noi nu ne mirăm că „vechiul diplomat” nu-și denunță numele, deoarece date fiind sistemele atât de practice astăzi, s'ar putea întâmpla ca a doua oară să n'o mai poată face.

După o lungă introducere pe marginea conferinței dela Teheran, care e prezentată ca o victorie netă a Sovietelor asupra partenerilor de războiu, după o incursiune asupra politicii panslave rusești, atent urmărită în expansiunea spre Vest și în deosebi în Peninsula Balcanică, ideologic deocamdată, se ajunge la concluzii, care pe noi ne interesează tocmai fiindcă vin din extremul Vest, deci de acolo până unde un pericol iminent de invazie rusească nu poate fi vorba.

Reproducem sfârșitul acestui articol, lăsând fiecăruia libertatea să-și tragă concluziile lui:

„Căci fără să mai vorbim de recenta și prodigioasa dezvoltare industrială a Rusiei, s'a produs de-atunci încoace (dela revoluția din Octomvrie 1917), un fapt de o importanță primordială, excepțională: bolșevizarea acestei imense țări, care pune în mâna șefilor ei o armă redutabilă: *Comunismul* cu care amenință întreaga Europă și Universul.

Or, de această propagandă comunistă, care a deslănțuit în Spania un îngrozitor războiu civil ce a durat trei ani făcând peste un milion de victime, Rușii sunt conștienți de a se servi după bunul lor plac. Experiența, o experiență foarte proaspătă, ne-a arătat întinderea pustiiilor ce ea le poate provoca.

Un jurnalist american, cel mai bun cunoscător al Rusiei Sovietice, a scris de curând că Stalin întretine în fiecare capitală, pe lângă ambasadorul său oficial, un alt reprezentant, a cărui putere este mult mai eficace, pe agentul de propagandă bolșevică, făcând să acționeze după placul lui pe bolșevicii din partea locului, cu totul în solda lui, supuși trup și suflet comenzii lui.

Se vede din aceasta instrumentul formidabil pe care această propagandă i-l pune la dispoziție. Grație lui, stăpânii dela Moscova găsesc acolo pe loc o armată cu totul pregătită să le susțină scopurile.

Suntem departe, departe de tot de panslavismul și de pericolul ce el l-ar putea reprezenta pentru echilibrul european. Nu e numai Peninsula Balcanică, populțiile slave care sunt vizate. Este întreaga Europă.

Și, amenințată în acest fel, Europa, — dacă ea nu cumva va împinge până la limitele cele mai de neînchipuit dorința ei de a se sinucide, — nu poate să nu reacționeze împotriva acestei amenințări”

Carnet contemporan

Colț de țară

de Aurel Marin

Imi aduc aminte, cu melancolie și tristețe, de călătoriile în munții maiestuoși ai Maramureșului.

Cu melancolie, fiindcă îmi sunt atât de departe; cu tristețe, fiindcă mă despart de ei fruntarii de care eu nu pomenisem și nu credeam să pomenesc vreodată, fie și pe timp determinat, cum soarta vrea să fie.

Urcam din satul Borșa, printre casele răsirate pe înălțimi domoale scaldate în lumina clară a soarelui de toamnă târzie și apucam pe șoseaua care se prindea între brazi de înălțimi amețitoare până hăt, sus, către casa de adăpost a Prislopului și nu rareori, înainte de a ajunge pe creasta muntelui, se întâmpla să ne taie drumul, în salturi sglobii, câte o căprioară care se pierdea în desigurul întunecos.

Mă opream la câte un izvor și-mi răcoream fruntea înfierbântată și mă simțeam, acolo, la mine acasă, așa cum trebuie să fie la mine, așa cum am dorit totdeauna să fie la mine.

Minunate și neuitate locuri!

Desfășuram uneori harta ținutului, o hartă destul de veche care poate nu era tipărită chiar la noi, și urmăream cu mândrie și justificată bătaie de inimă numele românești ale fiecărui pisc, ale fiecărui plaiu, ale fiecărei ape lin curgătoare.

Parcă mă văd urcând pe muntele Troianului, apoi coborînd și urcând din nou, de astă dată pe muntele Bătrâna care străjue până în depărtare Țara Maramureșului.

Trec printre ciobani care n'au mai văzut de multă vreme satul dela poale. S'au învățat aici, la stână, cu sălbătăciunile pădurilor. Vorbesc cea mai curată limbă românească. Au privirea limpede, nefățarnică.

Și deodată se deschide înainte o poiană. E înconjurată de brazi înalți. Uu ochiu de apă sclipește în iarba

Continuare în pagina 3 a

„GAZETA TRANSILVANIEI” Teatrul lui Costache Negruzzi*)

de N. Georgescu-Tistu

II Activitatea literară

A avut dela început pasiunea lecturii și a scrisului. Primele încercări sunt într'un carnet: *Zăbeville mele din Basarabia în anul 21. 22 și 23 în satul Sărăuțil din raiaua Hotinului*. Între alte încercări și: *Crispin, rivalul stăpână-său*, comedie într'un act, o traducere după Le Sage. Urmează lucrări tipărite: *Treizeci ani sau vieța unui jucător de cărți*. *Melodramă*.

Din prefața traducătorului: „Tra-

ducătorul acestei drame nu a privit la nimic alta dând-o la lumină decât la folosul ce poate ar veni din ea și la mulțumirea cititorului. El a fost martor întipăririi ce a pricinuit privitorilor, când s'a reprezentat franțozește și cunoaște că epoha aceasta a reformei și a civilizației nu mai puțin este și epoha literaturii, în care fiecare adevărat Moldovan ar trebui să stăruiască a îmbrășa Patria sa, peste care, după atâta întuneric de nenorocire, începu a se revărsa o rază de lumină.

Teatrul îi o oglindă. Tot ce este

în lume, în istorie se prevede. El învie pe eroul mort și după trecere de veacuri îl aduce de înflăcărează iarăși simțirea și inima privitorului. El înfrun-tează pe cel rău, arătându-i sub o alegorie frumoasă toată amarăciunea și degradarea năravului său și criticând pe cel trecut, lovește și arată cu degetul pe cel de față. 1835”.

Poemul epic *Aprodul Purice* e prima încercare de a îmbrăca în versuri istoria națională.

Traducerea dramei *Maria Tudor* de Victor Hugo, C. Negruzzi o dă lui Eliade să o tipărească în tipografia sa. Într'a deci în acțiunea uriașă a lui Eliade de a împământeni teatrul la noi.

La 1838, începe să publice intens în *Alăuta*, suplimentul *Albinei românești*, în *Curierul de ambe sexe*. În *Propășirea* (1840), în *Dacia literară* (1844). Multe sunt traduceri, dar superioare celor publicate de alții, căci sunt clare și artistice.

Nuvela istorică *Alexandru Lăpușneanu* apare în *Dacia literară* (sunt

PAGINA MUNCITORULUI

muncă și lumină

Puterea graiului

de T. Frăsineanu

E foarte greu să poți cunoaște pe cineva fără să fi vorbit cu el.

Se spune că tăcerea este de aur. Așa o fi, dar numai pentru cel care tace. Căci pentru celălalt, pentru cel care dorește cunoașterea și poate prietenia ta, tăcerea nu mai e de niciun folos. El vrea să te audă vorbind pentru a putea judeca, apoi, asupra minții și a inimii tale. Și cu cât îl vei spune mai multe, bune sau rele, înscodtorul te va judeca și te va cunoaște mai temeinic.

Adevărat este că tot cu ajutorul gândului noi suntem în stare să ascundem anumite cunoașteri și planuri; dar pe noi înșine, pe spiridușul care stăpânește și călăuzește toată viața noastră lăuntrică, pe acesta nu-l vom putea ascunde nicicând. În spovedanle ca și în minciună, adevărul frează în jurul cuvintelor ce rostim, iar înscodtorul pleacă spunându-și: „am aflat ce-am vrut să aflăm” sau „n'am putut afla nimic, căci mare mincinos mi-a fost dat să întălesc”.

Și într'un fel și într'altul, fie că a izbucnit sau nu în înscodirea lui asupra planurilor mele, strălucul pleacă încredințat că a mai cunoscut un om. Și pe bună dreptate. Căci oricât l-am impleții de înscodit, cuvântul nu este în stare să ascundă pe om. Dimpotrivă, dintre toate vrăjile care ne duc înspre cunoașterea culva, niciuna nu este atât de puternic desvăluitoare cum este cuvântul.

Un om, un neam sau o epocă, se regăsesc cu aceeași limpezime în graiul sau în slova subțire care au viețuit.

Când vrem a cunoaște pe cel din preajma noastră, noi judecăm asupra cuvântului lor, asupra limpezimii, a continuității lui, precum și asupra legământului dintre cuvântul și fapta lor.

Iar atunci când vrem a privi asupra noastră înșine, cu gândul bun al îndreptării, cea dintâi stăruință trebuie s'o îndreptăm asupra cuvântului rostit.

Să vorbim îngrijit, socotind asupra fiecărui cuvânt care ne zboară de pe buze, căci numai în felul acesta vom putea ajunge la omeneasca stăpânire de sine și ne vom putea înfrunza fără teamă înaintea celor care

Ucenicul de ieri și de azi

de Vasile V. Sassu
culeg. tipograf

În ultima vreme situația ucenicilor a fost studiată, desbătută și rezolvată cum s'a putut mai bine de către forurile respective din Ministerul Muncii. Câtă binefacere s'a adus în vremea din urmă ucenicilor, numai cei care au fost acum zece-cincisprezece ani în aceeași situație, își pot da seama în adevăratul înțeles al cuvântului.

Ucenicului de azi i s'au creat condiții favorabile atât în ce privește felul de a fi pregătit pentru meseria ce și-a ales-o, cât mai ales în ceea ce privește traiul zilnic. Sunt azi cursuri speciale pentru ucenici, predate în mod serios și cu drepturi precise în urma terminării lor. Sunt cămine de ucenici organizate după cele mai bune modele din Germania. Se fac colonii de vară și de iarnă pentru recreerea celor oboșiți și vindecarea celor bolnavi.

Patronii sunt obligați, sub sancțiuni severe, să respecte toate măsurile luate de către forurile competente. Ucenicul nu mai este azi un biet copil adunat de milă de pe stradă și întrebuit de către patron ca un servitor fără drepturi. E socotit azi ca o energie în angrenajul economic al țării de mâne și toată atenția i se acordă pentru acest motiv. E un meșter în deve-

nire, o roțiță mică dar trebuitoare la timpul său.

Ți-e mai mare dragul să-i privești azi pe ucenici când ies dela cămine, curați, ordonați, suficient hrăniți, îndreptându-se spre școală, mândri ca niște elevi de liceu.

Altădată, ucenicul era ținut doi ani de corvoadă pentru gospodăria patronului și numai în ultimul an mai învăța și el ceva. Ținea loc de servitoare, de servitor, ba și de dădacă, în cazul când patronul avea copii de legănat. Ceea ce era de plâns, era tratamentul la care erau supuși. Să nu fi greșit ceva, că îndată își desfăcea „stăpânul” creaua și-l bătea până sărea nevasta ca să-l scape, sau până nu mai mișca de loc, iar dacă mai îndrăsnea să zică și ceva spre apărare, apoi îl și asvârlea în stradă ca pe o obială spunând că „nu e de meserie”. Ucenicul trebuia să sufere toate metehnele patronului bețiv, cartofor, bătaș, ignorant și absolut nepregătit pentru misiunea de a învăța pe altul ceea ce bruma prinsese și el din cârpăcelile altora.

Astăzi s'a pus capăt acestei stări mizerabile în care trăiau ucenicii, căci patronii care nu se conformează, sunt aspru trași la răspundere. Un ucenic e un șco-

lar, ba încă mult mai mult decât acesta. Unui școlar nu i se cere să facă ceva folositor societății după trei ani de școală secundară, dar ucenicului mecanic, de exemplu, i se cere, fără discuție, după trei ani de zile să cunoască mașina la care a învățat, s'o conducă, să-i repare deranjamentele, ucenicului tipograf i se cere să tipărească, și așa mai departe.

Ar trebui deci ca acei patroni *particulari* care murmură în fața stărilor de azi, să facă bine și să cunoască cât mai temeinic realitățile de-acum, să le respecte fără reclamațiuni și pedepse din partea organelor de control, și să se bucure că soarta muncitorimii se îmbunătățește, fiindcă așa și este din moment ce însuși statul a intervenit cu autoritatea sa spre a pune rânduială. *Și bine a făcut!*

Noi, muncitorii, nu avem decât să mulțumim conducătorilor care au alcătuit legi severe nu numai în ce privește prestarea serviciului de către muncitor, ci și în ceea ce privește obligațiile ce patronii le au față de salariații lor, neținând seamă numai de setea multora de a se îmbogăți grabnic, ci mai ales de poruncile țării în ceasul de față, în al cărui ritm, am curajul de a afirma pe față, că muncitorimea este încadrată!

Probleme sociale românești

de T. M. Welther

Spre deosebire de alte multe neamuri, Românii nu cunosc despărțirile și zavistia claselor sociale.

Oricare ar fi meseria pe care a îmbrățișat-o, muncitorul român rămâne legat de legea începătoriei sale: *munca statornică și senină a câmpului*. Prețutendeni, prin uzine sau ateliere, deasupra vuietului industrial, inima muncitorului român rămâne credincioasă străbunilor virtuți ale țărănului.

Și oricât ar ajunge de priceput și de cuprins în meseria lui, dorul de țară nu-l părăsește niciodată.

Durerile și bucuriile lui se urzesc întocmai ca cele ale țărănului, din frângerea sau din plinirea țării.

Or mai fi ele și alte necazuri pe capul oamenilor de astăzi.

Războiul aduce cu sine o sumedenie de lipsuri și de griji care schimbă vieța tuturor, le asprește munca și le dijmuește bucuriile.

Intocmai celorlalte popoare luptătoare, le simțim și noi. Sângele ne este mai izbucnitor și mai puțin prețios ca odinioară, munca ne este mai încordată și odihna mai sgârțită.

Dar aceste sunt greutăți de obște, care nu iartă pe nimeni și care nu sunt în stare să stănească nemulțumiri.

Nemulțumirea și dorul nostru de acum sunt aidoma nemulțumirii și dorului bunilor și străbunilor noștri: *pământul*.

Dacă în zilele acestea există o problemă socială românească, aceea este problema zecilor de mii de refugiați care au fost siliți de vitregia vremelniceilor stăpâni să-și părăsească vetrele și să pribegască spre hotarul liber.

Continuare în pag. 5-a col. 1

iscodesc asupra adevărului din noi. Frumusețea și bogăția graiului nostru ne stă într'ajutor. Să nu l pocim străduindu-ne să ne dăm altă față, ci să-l cultivăm și să-l facem îndreptar pentru gândul și pentru fapta noastră.

În graiul molcom și plin de mlez al străbunilor este firea

noastră cea adevărată, puterea și mândria noastră.

Să ne întoarcem la graiul bătrânilor. În felul acesta ne vom putea cunoaște desăvârșit pe noi înșine, iar strălucul care ne privește le vom putea înlesni cunoașterea adevărului care ne frează în inimă.

Cu cât ne vom cunoaște mai

temeinic, cu atât ne vor prețui mai mult.

Să vorbim după cum ne este cugetul și să cugetăm după cum ne este firea.

Să nu ne schimbăm graiul înmătășat și povestitor al străbunilor cu așchile de cuvânt străin. Niciodată acestea nu vor putea fi ale noastre, precum

nici noi nu vom putea ajunge vreodată aidoma lor.

Să ne întoarcem la graiul cuprinzător și mlădios al părinților noștri. Vom regăsi în el și inima, și țara, și îndreptarul în viforința de-acum.

Ceva despre orientarea profesională

sau

„Pătimirile lui Vasile Ion din Hăghig”

de D. D. Văcariu

IV

Dar când se duse în prima zi la abator cu noul lui stăpân și când îi năpădi în nări mirosul de sânge proaspăt, amestecat cu miros mai vechiu de sânge încheșat și când mai văzu și pe unul cu căță cruzime ucise un vițel de toată frumusețea, lovindu-l cu secura în frunte, Vasile leșină.

Câteva zile după această întâmplare, stăpânul l-a ținut tot la prăvălie, nu l-a mai luat cu el la abator. Dar când a vrut să-l ducă a doua oară, de cum a intrat pe poarta abatorului,

Vasile a început să se îngâlbească la față, să-i tremure picioarele și de abia mai putea vorbi. Când a văzut așa, stăpânul l-a trimis înapoi acasă imediat. Dar în felul acesta patronul nu putea fi mulțumit de Vasile. Lui îi trebuia un băiat care să lucreze și la abator, la jupuit porci, viței, etc.

Vasile însă nu putea suporta mirosul din abator și pace. El era destul de inteligent că să-și dea seama că nici aici nu va putea rămâne mult timp. Dar unde să se mai ducă? Ce să mai încerce? Acasă în sat, la plug, nu-i venia să se mai în-

toarcă; ar fi răs satul de el că n'a fost în stare să învețe o meserie. Mai avea puțin până împlinea optsprezece ani. Se gândi să intre voluntar în armată și dacă o avea noroc să-l facă gradat, să meargă la școală de subofițeri și să se reangajeze. Ce să facă dacă n'a avut noroc să nimerească și el o meserie, care să se potrivească cu firea și priceperea lui? Bădea Ion, dacă a văzut că n'are încotro, s'a învoit; și Vasile a intrat voluntar la un regiment de vânători de munte.

Așa a încheiat Vasile trei ani de ucenicie, în care timp a schimbat trei stăpâni și n'a învățat nicio meserie.

**

V'am spus povestea lui Vasile al lui bădea Ion din Hăghig, pentru că ea e povestea adevărată a atâtor tineri de ai

noștri, care, neștiutori, ca și Vasile, se socotesc în stare să învețe orice meserie, mai ales dacă au avut și ceva note mai bune la școala primară. Dacă îi întrebi de ce s'au hotărât să aleagă cutare meserie și nu alta, ei invocă cele mai nesenioase motive, dovedind prin aceasta, pe de-o parte că nu au stat de vorbă de loc cu ei înșiși înainte de a porni la drum și mai dovedesc, pe de altă parte, o totală lipsă de cunoaștere a meseriei pe care vor s'o îmbrățișeze. Un tânăr, care voia să învețe meseria de fierar sau lăcătuș, întrebat de ce a ales aceste meserii și nu altele, mi-a răspuns: *pentru că sunt mai curate*. Dacă ne-ar fi spus acest lucru despre meseria de croitor, de exemplu, sau comerciant de stufe ori frizer, am fi putut să acordăm oarecare seriozitate răspunsului, dar ca să spun că ai

ales meseria de fierar fiindcă e mai curată, însemnează să fi plecat la drum cu ochii închiși. Și atunci să nu ne mai mirăm dacă mulți din tinerii noștri nu-și pot vedea împlinit viitorul pe care l-au visat. Un viitor frumos nu se poate realiza pornind la drum cu ochelari opaci, ci trebuie cugetat bine pe ce cale să apuci.

— Va urma. —

Citii și răspândiți
Pagina Muncitorului

la inspectoratul general ad-tiv Reg. III

Continuare din pagina 3-a

constituit o grijă permanentă. In ce privește prețurile s'a constatat legalitatea lor.

In ziua de 18 Februarie a avut loc in prefectura județului Prahova o conferință unde au fost discutate și puse la punct probleme la ordinea zilei.

In orașul Ploiești a fost vizitat căminul invalizilor văduvelor și orfanilor, care este instalat conform cerințelor moderne într-o casă spațioasă. In el se pot adăposti invalizii, văduvele și orfanii din județul Prahova, veniți în oraș pentru treburi, timp de 3 zile. De altfel cămine asemănătoare funcționează în toate capitalele de județ din țară.

Probleme sociale românești

Continuarea din pagina 4-a

Pe toți aceștia i-a îmbrățișat munca. găsești pretutindeni, străduindu-se în șantiere și fabrici, încordându-și puterile și imblânzindu-și aleanul la gândul că munca lor nu se va irosi în puștu, ci va rodnică întoarcerea dreaptă a datorului adevărat.

Și nu se găsește printre ei niciunul care să nu știe că singurul neajuns al vremilor noastre, singura problemă socială a Românilor, este o problemă de ordin istoric și teritorial.

Când adevărul și dreptatea își vor găsi împlinire, neamul nu va mai cunoaște niciun neajuns.

Să nu vorbim prea mult de categoriile sociale, pentru că legea lor este străină înțelegerii și năzuințelor noastre.

Nouă nu ne trebuie decât pământul și atunci toate problemele sociale își vor găsi deslegarea lor.

Regia Publică Comercială a Intreprinderilor Municipiului Brașov

No. 661/1944.

Publicație de licitație

Se aduce la cunoștință publică, că la sediul acestei Regii din Str. Regele Mihai I. No. 12, se vor ține următoarele licitații publice:

1. In ziua de 27 Martie 1944, orele 9 a.m. pentru aprovizionarea cu materiale electrice, de întreținere și piese de schimb pentru autovehicole.

2. In ziua de 27 Martie 1944, orele 10 a.m. pentru aprovizionarea cu materiale de fierărie, scule și unelte.

3. In ziua de 27 Martie 1944, orele 11 a.m. pentru aprovizionarea cu material lemnos, materiale de tapiserie și articole de vopsitorie.

Licitatiile se vor ține în conformitate cu prevederile art. 79-114 din Legea Contabilității Publice, cu modificările și derogările făcute prin legile din 16 Ianuarie 1940, din 24 Iulie 1941, din 20 Mai 1942, din 26 Ianuarie 1943, și a Regulamentului pentru aprovizionarea materialelor pe seama Exploatarii Comunale, Regulament Publicat în Mon. Of. No. 115 din 24 Mai 1939.

Ofertanții vor depune o garanție de 5% din valoarea ofertei.

Caietele de sarcini se pot vedea în fiecare zi de lucru între orele 9-13 la Biroul de aprovizionare al Regiei.

Brașov, 9 Martie 1944.

Director,

Ing. E. Măzgăreanu

Șeful Serv. Fiuciar
A. Citrică

Vând 10 căzi din foaștane de brad pentru fabricarea oțetului. Capacitatea a 1870 litri. Butoaie de stejar între 200-1300 litri. Amatorii se pot adresa: Valeria Ganea, Veneția de jos jud. Făgăraș.

Parchetul Tribunalului Brașov

România
Corpul Portăreilor Tribunalului Brașov

Dos. No. 67/944

Publicațiune de licitație

Subsemnatul Portărel aduc prin aceasta la cunoștința publică, că in ziua de 20 Martie 1944 orele 10 se va vinde prin licitație publică in Brașov, Șoseaua Cristianului, averea mobilă a debitorului Ing. A. Doncescu constând din un autoturism marca «Fiat», partea mecanică a unui autocamion marca Citroën, una mașină de scris, un birou și un dulap arhivă, pentru incasarea creanței de 348.008 lei, dobânzi și cheltuieli de 5000 lei, pentru despăgubirea creditorului Iosif Pop din Brașov. Licitatiia se va ține cu bani gata. Brașov la 13 Martie 1944.

Portărel
Ionescu

Secretar
Gherman

ROMANIA
Corpul Portăreilor Tribunalului Brașov

Dos. Nr. 104/944.

Publicațiune de licitație

Subsemnatul Portărel aduc prin aceasta la cunoștința publică, că in ziua de 20 Martie 1944 orele 10 se va vinde prin licitație publică in Brașov, Șoseaua Cristianului, averea mobilă a debitorului Ing. A. Doncescu, constând din un birou, 1 aparat de radio, un studio, un autoturism marca «Fiat», un autocamion, una mașină de scris și in continuare Parcul I.A.R. Nr. 26, Nr. 7 mobilă de casă, pentru incasarea creanței de 390.000 lei, dobânzi și cheltuieli de 5412 lei, despăgubirea creditorului adv. A. C. Velter din Brașov.

Licitatiia se va ține cu bani gata. Brașov, la 13 Martie 1944.

Portărel
Ionescu

Secretar
Gherman

Parchetul Tribunalului Brașov

Cererea Inregistrată sub Nr. 3494/1944

Domnule Prim-Procuror,

Subsemnatul Bogos Dumitru, de religie ortodoxă, refugiat din comuna Nadăș jud. Cluj, domiciliat in Brașov, Str. Negru Vodă Nr. 58, vă rog să binevoiti a dispune indeplinirea formelor legale pentru reconstituirea extrasului meu de naștere și de căsătorie. Sunt născut in comuna Nadăș, jud. Cluj, la data de 30 Septembrie 1918, de religie ortodoxă, din părinții Bogos Ioan și Bogos Ana născ. Matei, tatăl de religie ortodoxă și mama de religie gr. cat., căsătorii legitimi.

Sunt căsătorit cu Lăpuște Maria, de religie ortodoxă, la data de 29 Octombrie 1941, in fața Ofițerului stării civile din comuna Nadăș, jud. Cluj.

Propun martori pe: Nichita Vasile din comuna Timișul de sus și Ana Chirac, din Brașov, Str. Basarabiei Nr. 16.

Cu stimă:

Bogos Dumitru

Nr. 3394/1944
10 Martie 1944.

Noi, Primul - Procuror al Tribunalului Brașov,

In conformitate cu dispozițiunile art. III. din Decretul-Lege Nr. 4062/940, referitor la reconstituirea actelor de stare civilă ale refugiaților, din 14 Decembrie 1940, invităm autoritățile și persoanele care dețin extrasul sau alte înscrisuri referitoare la actul și cărul reconstituire se cere prin petițiunea de mal sus, să le depună de urgență la acest Parchet.

Prim Procuror,
A. Matei

Secretar
A. Vâlceanu

Numai Asociațiunea transilvană „Astra” ne ajută; se gândește cineva la asta?

Cerere Inregistrată la Nr. 3468/1944

Domnule Prim-Procuror,

Subsemnatul Nichita Vasile, refugiat din comuna Nadăș, Jud. Cluj, domiciliat in comuna Timișul de sus, jud. Brașov, vă rog să binevoiti a dispune indeplinire formelor legale pentru reconstituirea extrasului meu de căsătorie, fiind căsătorit cu Maria Chirac, in fața Ofițerului stării civile din comuna Nadăș, jud. Cluj, la data de 18 August 1935, embli de religie ortodoxă.

Propun martori pe: Bogos Dumitru, din Brașov, Str. Negru Vodă Nr. 58 și Ana Chirac Str. Basarabiei Nr. 16.

Cu stimă
Nichita Vasile

Nr. 3468
10 Martie 1944.

Noi, Primul-Procuror al Tribunalului Brașov,

In conformitate cu dispozițiunile art. III. din Decretul Lege Nr. 4062/1940, referitor la reconstituirea actelor de stare civilă ale refugiaților, din 14 Decembrie 1940, invităm autoritățile și persoanele care dețin extrasul sau alte acte ori înscrisuri referitoare la actul al cărul reconstituire se cere prin petițiunea de mal sus, să le depună de urgență la acest Parchet.

Prim-Procuror

A. Matei

Secretar
A. Vâlceanu

Un om poate trăi dacă are pâine și apă, cum însă apa obișnuită nu se poate conserva, singura apă inalterabilă este apa minerală. Inzestrați deci din timp adăpostul Dv. cu apa minerală PERLA sau BOHOLT, ca să aveți la mare nevoie. Apele minerale PERLA și BOHOLT, își mențin gustul lor plăcut chiar la o depozitare îndelungată.

MINERALA PERLA sau BOHOLT se găsesc la prima băcănie din apropierea Dv.

OFREC COM. 616/939-BRASOV

Corector

caută „GAZETA TRANSILVANIEI”. Condițiuni: cel puțin bacalaureat și să cunoască perfect ortografia stabilită de „Academia Română”. Doritorii pot afla restul condițiunilor la redacție, B-dul Regele Ferdinand nr. 12.

Primăria comunei Satulung
Județul Brașov

Nr. 690/1944.

Publicațiune de licitație

Se aduce la cunoștință că, Primăria comunei Satulung, județul Brașov va ține licitație publică cu oferte scrise, închise și sigilate in localul Primăriei comunale in ziua de 20 Martie 1944 ora 9 a. m. pentru arendarea urmăritoarelor goluri de munte in scopul pășunatului de vară al oilor.

Arendarea golurilor de munte se face pentru timpul dela 10 Mai până la 10 Octombrie 1944.

1. Golul de munte „Urlatu” cu prețul de strigare de lei 250.000, plus 14.000 lei taxă de primăvărat, in total 264.000 lei.

Golul de munte „Tesla” cu prețul de strigare de lei 225.000 plus 12.000 lei taxă de primăvărat, in total 237.000 lei

3. Golul de munte „Pictorul Caprli” cu prețul de strigare de lei 300.000 plus 24.000 lei taxă de primăvărat, in total 324.000 lei.

4. Golul de munte „Valea Rece Vechiu” cu prețul de strigare de lei 100.000, plus 6.000 taxă de primăvărat, in total 106.000 lei.

5. Golul de munte „Valea Rece Nouă” cu prețul de strigare de lei 350.000, plus 12.000 lei taxă de primăvărat, in total 362.000 lei.

6. Golul de munte „Sloeru” partea către Morcoșanu, cu prețul de strigare de lei 250.000, plus 14.000, taxă de primăvărat, in total lei, 264.000.

7. Golul de munte „Sloeru” partea către Valea Rece, cu prețul de strigare de lei 275.000 plus 14.000 lei taxă de primăvărat in total lei 289.000.

8. Golul de munte „Valda” cu prețul de strigare de lei 450.000, plus 28.000 lei taxă de primăvărat, in total 478.000 lei.

La acest termen de licitație pot lua parte numai proprietarii de oi din comuna Satulung.

Garanția 10% la suma oferită in numerar sau efecte de stat.

In caz că la acest termen nu se va prezenta niciun ofertant sau nu se vor arenda toate golurile de munte, se va ține a doua licitație in ziua de 31 Martie 1944, in același loc, la aceeași oră, la care se vor licita golurile de munte nelicitate și la care pot lua parte licitatorii străini de comună.

In cazul când nici a doua licitație nu va avea rezultat arendarea golurilor de munte se va face prin bună invoieală.

Dispozițiunile art. 68—110 din I. C. P. se aplică la această licitație. Satulung, la 29 Februarie 1944.

Primar
Gh. Roșculeț

Notar
N. Căndea

România
Corpul Portăreilor Tribunalului Brașov

Dos. Nr.

Publicațiune de licitație

Subsemnatul Portărel aduc prin aceasta la cunoștința publică, că in ziua de 17 Martie 1944 orele 17 p. m. se va vinde prin licitație publică in Brașov, Str. Toamnei Nr. 17, averea mobilă a debitorului Augustin Andrei, constând din un birou, una mașină de scris, un strung, pentru incasarea creanței de 20.000 lei, dobânzi și cheltuieli de 7531 lei pentru despăgubirea creditorului Gheorghe Ducaru din Râșnov.

Licitatiia se va ține cu bani gata. Brașov la 11 Martie 1944.

Portărel
Indescifrabil

Secretar
Gherman

Tipografia „Astra” Brașov
caută
ucenici români

Informațiuni

Abonamente de sprijin

Inginer Marin Ciortea, București	Lei 2000
Aurel Precup, Brașov	1000
D-na Matilda prof. I. Simionescu, București	1000
Dr. Valeriu Mitter, Sibiu	1000
Dr. Ioan Soiu, medic, Râșnov	1000
Ioan Peteanu, protopop, Boufariul de sus	500
Dumitrescu Iancu, Craiova,	500
Dr. Ioan Artene, Timișoara	500

*

Spargere

În noaptea de 11/12 Martie c. răufăcători s'au introdus în birourile cinematografului și tipografiei „Astra“, au încercat să spargă, cu o „gură de lup“ casa de fier a cinematografului, fără să reușească, apoi au spart trei birouri, furând dintr'unul o sumă de peste 100.000 lei.

Hoții n'au căutat decât bani. Cercetările Poliției Brașov sunt în continuare.

*

Banca Națională a României

a achitat abonamentul la „Gazeta Transilvaniei“ pentru toate sucursalele ei din țară.

*

Teatrale

Miercuri, 15 Martie, la ora 8,30 seara, va avea loc în sala ASTRA o reprezentație teatrală cu extraordinara melodramă în 3 acte „Cerșetorii în haine negre“ de Tudor Mușatescu după D'Ennery și Cormon. Spectacolul promite să fie una din cele mai mari realizări teatrale din țara noastră.

*

„Astra“-Dârste

Duminecă, 12 Martie orele 4 d. m. și-a ținut noua șezătorie cultural-artistică Cercul Cultural „Astra“-Dârste de sub conducerea inimosului președinte părintele N. Bârsan.

Conferința ocazională despre: *Portul, limba și credința noastră*, a ținut-o prof. I. Bozdog.

S'a executat apoi de către tineretul școlar din comună un bogat și variat program de declamări, coruri, monoloage și un moment muzical în două acte al d-lui N. Olteanu, cu o distribuție și execuție reușită.

Un cuvânt de laudă merită tânărul student în farmacie *Olteanu* care știe să adune și să muncească atât de frumos și util cu tineretul din comună și este un devotat slujitor al „Astrei“.

Tinerimea din Dârste știe să întrebunțeze plăcut timpul liber și face bucurie deosebită părinților și întregei comune.

*

Biblioteca „Astrei“ Brașov

este deschisă în fiecare zi de lucru, între orele 9-12 și 15-19. O sală de lectură bine întreținută, cu 40 de locuri, stă la dispoziția cititorilor. Secția de împrumut funcționează și ea.

Cronica Războiului

Frontul diplomatic

Săptămâna diplomatică

expirată a fost mult mai calmă decât ne obișnuisem în ultima vreme să constatăm. S'ar putea presupune că balanța evenimentelor înclină regulat către faptul politic sau cel militar, după cum crește în semnificație unul sau altul. De aceea probabil faptului politic i s'a acordat mai puțină atențiune în zilele trecute în favoarea manifestărilor frontului militar, unde s'au înregistrat mișcări cu conținut suficient de important.

Conflictul allato-irlandez

rămâne ca singur fapt nou în domeniul diplomatic. Voind probabil să continue seria punerilor la punct, diplomația anglo-americană a luat în antrepriză atitudinea neutră a Irlandei. S'a cerut statului liber irlandez să procedeze la desființarea oficiilor consulare ale Axei, acestea fiind socotite la Londra și Washington drept focare de propagandă anti-aliată și puncte de operații pentru sabotarea războiului dus de aliați.

Nota aceasta a fost precedată de o campanie de presă, deschisă simultan în America și Marea Britanie. Acestei campanii i-a urmat discursul publicat zilele trecute al d-lui De Valera, președintele statului liber Eire (Irlanda liberă) care a afirmat că ineficacitatea apărării navale americane și engleze nu se va datora niciodată nerespectării neutralității din parte Irlandei. Ulterior a urmat apoi intervenția directă a celor două guverne interesate, însoțită de un prim act de ostilitate, prin refuzul de a se livra un vas cu o deplasare de 8000 tone, cumpărat de marina statului liber.

D-l De Valera a refuzat cu hotărâre să dea curs cererii anglo-americane, iar presa irlandeză a susținut cu aceeași hotărâre punctul de vedere al președintelui.

Luând act de faptul că în nota trimisă Irlandei se prevede că trupele americane prezintă o garanție suficientă pentru apărarea Irlandei, presa germană scoate în evidență acest lucru, pe care îl caracterizează drept un procedeu obișnuit al aliaților de a interpreta neutralitatea.

Din cauza refuzului d-lui De Valera de a urma sugestiile anglo-americane și a expulzării personalului consular japonez și german din Irlanda, se anunță că Marea Britanie a întrerupt orice trafic cu statul liber irlandez și în același timp traficul a fost întrerupt și în Ulster, regiunea nordică aflată sub administrație engleză. Această ultimă măsură a fost luată pe motiv că nu se poate obține o separație completă între Ulster și Irlanda liberă, iar interese de ordin militar reclamă păstrarea discreției asupra preparativelor în curs.

D. Montgomery este optimist.

Manifestările din ultima vreme ale generalului Montgomery sunt ale unui optimist desăvârșit. Actualul comandant al trupelor de invazie vrea să se arate hotărât și sigur de sine. Astfel, într'un ultim discurs ținut lucrătorilor din industria de armament engleză, el a afirmat: *Invazia în Europa este o întreprindere foarte ușoară. Toată această afacere va fi foarte simplă. Vom proceda cu Germanii ca și cu Italianii.*

Se spune că, unele foruri britanice n'ar fi de acord asupra acestei ușurințe de invadare a continentului și nici asupra comparației dintre Italiani și Germani.

Situația Jugoslaviei

este discutată din nou, cu ocazia vizitei Regelui Petru la Londra. Din sursă britanică se afirmă că, în capitala engleză va fi pus în aplicare verdictul dat de d-l Churchill în ultimul său discurs cu privire la guvernul jugoslav, menționându-se că acest lucru reprezintă cel puțin părerea cercurilor competente din jurul regelui Petru. Tot aceeași sursă arată însă că o soluție favorabilă nu poate fi luată fără o înțelegere prealabilă cu „mareșalul Tito“.

Reprezentanții jugoslavi la Moscova

și anume, ambasadorul și atașatul militar jugoslav, și-au dat demisia din postul lor, aderând la mișcarea lui Tito. De altfel, reprezentanții mareșalului Tito sunt menționați adesea în cadrul evenimentelor politice care interesează amestecul englez în spațiul mediteranean. Îi găsim astfel la

Infrunirea antifregalistă dela Neapole.

manifestație organizată de partidul social-democrat și cel comunist cu concursul autorităților aliate. În cursul cuvântărilor oratorii au cerut înlăturarea imediată a regelui Victor Emanuel și a guvernului prezidat de Badoglio. Ei au susținut că un guvern de extrema stângă ar putea să redea Italiei ocupate liniștea internă. Cu prilejul acesta un reprezentant al guvernului Tito era de față și purta o șapcă de tipul celor rusești, cu steaua roșie pe frunte. După ce a ținut o cuvântare reprezentantul generalului Tito a strigat: trăiască mareșalul Stalin, trăiască generalul Tito și trăiască Italia comunistă. Iată deci, cu cine trebuie să realizeze „înțelegerea prealabilă“ regele Petru, dacă dorește ca guvernul său să fie recunoscut legal de către Englezi.

Problema poloneză

intră într'un stadiu mort, deocamdată, deoarece Stalin a refuzat să ia act de propunerile făcute de către guvernul emigrant și a cerut Englezilor să susțină punctul de vedere al Moscovei. Răspunsul guvernului din Londra a fost acela de a se interesa la Cairo, dacă nu s'ar putea fixa domiciliul pentru guvernul lui Mikolajczyk în Egipt. Răspunsul guvernului egiptean fiind favo-

de Mardare Mateescu

abil, este foarte probabil că strămutarea sediului guvernului emigrant polonez dela Londra la Cairo să devină foarte curând fapt împlinit.

Situația pe fronturi

Pe frontul din răsărit

am înregistrat în ultima săptămână accentuare pronunțată a ofensivei sovietice, care prin mișcări de mare amploare a căutat să obțină rezultate pozitive asupra apărării germane. Germanii au luat toate măsurile necesare, dar în același timp sovieticii au adunat forțe considerabile, atât infanterie, cât și blindate, pornind concomitent la atac, în diferite regiuni.

Un obiectiv principal a fost tăierea liniei ferate care pleacă din Nicolaev, operație efectuată în câteva puncte. Contra-atacurile ulterioare ale Germanilor au degajat importanța calei ferate, fără a se preciza dacă ea este folosită. Amăntul e demn de știut, având în vedere valoarea strategică a acestei linii feroviare.

In regiunea Tarnopol

precum și în jurul localității Proscurov violența luptelor este crescândă. După cum se anunță din sursă germană, deși Rușii susțin că luptele se dau în interiorul orașului Tarnopol, ei au fost scoși din oraș prin contra-atacurile Germanilor. Sectorul acesta, împreună cu cel dela Uman, localitate evacuată recent de trupele germane, formează o regiune unde efortul sovietic devine tot mai simțit.

Numai în regiunea Tarnopol comunicatele înregistrează 35 divizii de infanterie și 8 corpuri blindate sovietice.

In regiunea Krivoirog

și cu deosebire în întreg sectorul sudic presiunea sovietică se face de asemenea foarte simțită. Rușii intenționează să străbată râurile Ingul și Inguleț precum și partea superioară a Bugului. Întâmpină însă rezistența cea mai îndârjită a forțelor de apărare germane.

In sectorul nordic

fie în jurul localității Narva, fie mai la Sud, în sectorul Nevel și Pskov, deși presiunea sovietică este mereu întărită, nu s'a ajuns din partea sovieticilor la niciun rezultat decisiv.

O privire de ansamblu asupra frontului răsăritean, ne arată de o parte îndârjirea Rușilor ajunsă la apogeu, iar de altă parte ferma rezistență germană în fața unui inamic ce caută să copleșească prin număr și armament mereu reînnoit.

„GAZETA TRANSILVANIEI“

Redactor responsabil
ION COLAN

Redacția și Administrația
BRAȘOV
B-dul Regele Ferdinand No. 12
TL. 1513

Abonamentul anual Lei 400
Autorități și Societăți Lei 800
Membrii „Astrei“ din
comunele jud. Brașov
și refugiații săteni din
Ardealul de Nord Lei 200